

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع : ۱۶ عصر به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹		
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
الف	قلمرو زبانی (معنی واژه ، املا و دستور)	۷
*	معنی واژگان (۱) نمره	
۱	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید . الف) کافور بر آن <u>ضماد</u> کردند پ) وقتی که <u>تعلل</u> کردند ، موظف شان کردید . ت) در دم ملتفت <u>وخامت</u> امر گردید . ب) تن ز جان و جان ز تن <u>مستور</u> نیست	۱
*	املا (۲) نمره	
۲	سه مورد نادرستی املایی را در گروه کلمات زیر بیابید و درست آن ها را بنویسید . « عساره تاک - مار غاشیه - هیرت و سرگشتگی - هامون و دشت - صجایای ارزشمند »	۰/۷۵
۳	املای درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید . الف) بگویند طیب (قدغن / قدغن) کرده است . ب) در بُن این چاه آبش زهر شمشیر و (سنان / صنان) گم بود پ) نمی پذیرفتید ، بهانه می آوردید و (تفره / طفره) می رفتید .	۰/۷۵
۴	در عبارت زیر ، دو نادرستی املایی وجود دارد ، شکل درست هر یک را بنویسید . « با همان صدای بریده بریده و زبان گرفته و ادا و اتوارهای معمولی خودش که در تمام مدت ناهار اثری از آن حویدا نبود ، نفس زنان و حق هق کنان گفت : پسر عمو جان من چه گناهی دارم ؟ »	۰/۵
*	دستور (۴) نمره	
۵	نوع « را » در کدام گزینه ، نشانه مفعول است ؟ الف) گفت : می باید تو را تا خانه قاضی برَم ب) ای مرغ سحر ! عشق ز پروانه بیاموز گفت : رو ، صبح آی ، قاضی نیمه شب بیدار نیست کان سوخته را جان شد و آواز نیامد	۰/۲۵
۶	نوع « و » را در عبارت « در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شگری واجب . » بنویسید .	۰/۲۵
۷	نوع <u>حذف</u> را در عبارت « از جمله نام های حُسن ، یکی « جمال » است و یکی « کمال » . » بنویسید .	۰/۲۵
۸	در عبارت « سه تخته پتو » ، نوع وابسته وابسته را بنویسید .	۰/۲۵
۹	با توجه به گروه اسمی زیر ، جدول را کامل کنید . الف) پیراهن سبز روشن ب) شرایط تقریباً ناپایدار	۰/۵
۱۰	بیت زیر را از شیوه بلاغی به شیوه عادی برگردانید . « نهادند بر دشت هیزم دو کوه جهانی نظاره شده هم گروه »	۰/۵
۱۱	در عبارت « سیمرغ در پس کوه قاف ، بلندترین کوه روی زمین ، بر درختی بلند آشیان دارد . » الف) کدام گروه اسمی ، نقش تبعی دارد ؟ ب) <u>نوع</u> آن را بنویسید .	۰/۵
	« ادامه سؤالات در صفحه دوم »	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۱۶ عصر به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره												
۱۲	یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی در بندهای زیر بیابید . « عشق من ، خنده تو / در تاریک ترین لحظه ها می شکفت »	۰/۵												
۱۳	در <u>مصرع اول</u> بیت زیر ، <u>نهاد</u> و <u>مسند</u> را مشخص کنید . « هشت جنت نیز اینجا مرده ای است هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است »	۰/۵												
۱۴	<u>نقش</u> واژه های مشخص شده را در بیت زیر بنویسید . « <u>رخ</u> شاه کاووس پر شرم دید سخن گفتنش با <u>پسر</u> نرم دید »	۰/۵												
ب	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی ، تاریخ ادبیات ، حفظ شعر)	۵												
*	آرایه‌های ادبی (۳) نمره													
۱۵	در نوشته زیر از « پابلو نرودا » ، کلمه مشخص شده ، نماد چه چیزی است ؟ آنگاه که پاهایم می روند و باز می گردند / <u>نان</u> را ، هوا را / روشنی را ، بهار را / از من بگیر / اما خنده ات را هرگز	۰/۲۵												
۱۶	در بیت زیر ، دو « استعاره » مشخص کنید . « از سیم به سر یکی کله خود ز آهن به میان یکی کمر بند »	۰/۵												
۱۷	در بند زیر ، <u>مشبه</u> و <u>مشبه به</u> را بنویسید . « قهوه خانه گرم و روشن بود ، هم چون شرم »	۰/۵												
۱۸	آرایه درست هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید . الف) گر کسی وصف او ز من پرسد بی دل از بی نشان چه گوید باز ؟ (استعاره – تشبیه) ب) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (حسن تعلیل – تلمیح)	۰/۵												
۱۹	در عبارت زیر ، « سماع مکیدن » کنایه از چیست ؟ « تنها همان رتبه های بالا را وعده بگیر و مابقی را نقداً خط بکش و بگذار سماع بمکند . »	۰/۵												
۲۰	ابیات و عبارات « گروه الف » با کدام یک از آرایه‌های « گروه ب » ارتباط دارند ؟ (در گروه « ب » یک مورد اضافی است .)	۰/۷۵												
<table> <tr> <th>ردیف</th><th>الف</th><th>ب</th></tr> <tr> <td>الف</td><td>چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم</td><td>من می روم سوی دریا ، جای قرار من و تو</td></tr> <tr> <td>ب</td><td>خواب را مزمزه کنید ، بچشید ولی سیر نخواهید .</td><td></td></tr> <tr> <td>پ</td><td>هر یکی بینا شود بر قدر خویش</td><td>باز یابد در حقیقت صدر خویش</td></tr> </table>		ردیف	الف	ب	الف	چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم	من می روم سوی دریا ، جای قرار من و تو	ب	خواب را مزمزه کنید ، بچشید ولی سیر نخواهید .		پ	هر یکی بینا شود بر قدر خویش	باز یابد در حقیقت صدر خویش	حس آمیزی اسلوب معادله تشبیه جناس
ردیف	الف	ب												
الف	چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم	من می روم سوی دریا ، جای قرار من و تو												
ب	خواب را مزمزه کنید ، بچشید ولی سیر نخواهید .													
پ	هر یکی بینا شود بر قدر خویش	باز یابد در حقیقت صدر خویش												
*	تاریخ ادبیات (۱) نمره													
۲۱	کدام یک از آثار زیر ، نوشته « سید مهدی شجاعی » است ؟ الف) منطق الطیر (ب) دری به خانه خورشید (پ) سانتاماریا (ت) کباب غاز	۰/۲۵												
۲۲	« کویر » نوشته « محمد ابراهیم باستانی پاریزی » است . □ درست □ نادرست	۰/۲۵												
۲۳	پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید . الف) داستان کباب غاز (ب) مثنوی معنوی	۰/۵												
	« ادامه سؤالات در صفحه سوم »													

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۱۶ عصر به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۰۳/۰۹		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
	حفظ شعر (۱ نمره)	
۲۴	بیت های زیر را کامل کنید . الف) ماه آمد به دیدن خورشید، صبح زود ب) اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار	۱
پ	قلمرو فکـــــری (درک مطلب ، معنی و مفهوم نثر و نظم)	۸
*	درک مطلب (۳ نمره)	
۲۵	در بیت زیر مقصود از « مردم صاحب قلم » چه کسانی هستند ؟ « در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت »	۰/۲۵
۲۶	شاعر در بیت زیر بر چه مفهومی تأکید دارد ؟ «کس چون تو طریق پاک بازی نگرفت بازخم نشان سرفرازی نگرفت »	۰/۲۵
۲۷	چرا شاعر خطاب به « دماوند » چنین می گوید ؟ « تو قلب فسرده زمینی از درد ، ورم نموده یک چند »	۰/۵
۲۸	نویسنده در داستان « کباب غاز » کدام رفتارهای فردی و اجتماعی را مورد انتقاد قرار داده است ؟ (دو مورد)	۰/۵
۲۹	هر یک از بیت‌های آمده از منطق الطیر ، به کدام وادی اشاره دارد ؟ الف) عاشق آن باشد که چون آتش بود گرم رو ، سوزنده و سرکش بود ب) روی ها چون زین بیابان در کنند جمله سر از یک گریبان بر کنند	۰/۵
۳۰	مفهوم کلی بیت « گرم بین و لطف خداوندگار گنه بنده کرده است و او شرمسار » چیست ؟	۰/۵
۳۱	در عبارت « همچنان می گفت و می گفت و قدم می زد / قصّه است این ، قصّه ، آری قصّه درد است » ، مقصود نقّال از « قصّه درد » چیست ؟	۰/۵
*	معنی و مفهوم عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید . (۲،۵ نمره)	
۳۲	باران رحمت بی حسابش همه را رسیده	۰/۵
۳۳	در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند .	۰/۵
۳۴	عشق کردم از اینکه فهمیده اید که انهدام آن تیربار کار من بوده است .	۰/۵
۳۵	مشغول تماشا و ورناداز این مخلوق کمیاب و شیء عَجاب بودم که عیالم هراسان وارد شد . معنی و مفهوم مصراع ها و بیت های زیر را به نثر روان بنویسید . (۲،۵ نمره)	۱
۳۶	بگرای چو ازدهای گَرزه	۰/۵
۳۷	هر کسی از ظنّ خود شد یار من	۰/۵
۳۸	با صدایی مرتعش ، لحنی رَجَز مانند و دردآلود خواند	۰/۵
۳۹	چون فرو آیی به وادی طلب پیشت آید هر زمانی صد تعب	۱
	« موقّق و سربلند باشید . »	جمع نمره
		۲۰

راهنمای تصحیح امتحان نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۶ عصر به افق تهران	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹		
دانش آموزان ، از راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

این راهنما صرفاً جهت سهولت در امر تصحیح تنظیم گردیده است و نظر همکاران گرامی صائب است.

الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور) ۷ نمره				
۱	الف) مرهم ، دارو که به جراحات نهند . (۰/۲۵) درس ۵ (دماوندیه) ، ص ۳۵ ب) پوشیده ، پنهان (۰/۲۵) درس ۶ (نی نامه) ، ص ۴۷ پ) عذر و دلیل آوردن ، درنگ ، به تعویق انداختن چیزی یا انجام کاری ، اهمال کردن (۰/۲۵) درس ۱۱ (آن شب عزیز) ، ص ۹۳ ت) خطرناک بودن ، بدفرجامی (۰/۲۵) درس ۱۶ (کباب غاز) ص ۱۳۳				
۲	عصارهٔ تاک (۰/۲۵) درس ۱ (شکر نعمت) ص ۱۲ حیرت و سرگشتگی (۰/۲۵) درس ۱۴ (سی مرغ و سیمرغ) ص ۱۲۳ سجایای ارزشمند (۰/۲۵) درس ۱۸ (عشق جاودانی) ص ۱۵۵				
۳	الف) قدغن (۰/۲۵) ، درس ۱۶ (کباب غاز) ص ۱۳۴ ب) سنان (۰/۲۵) ، درس ۱۳ (خوان هشتم) ص ۱۱۲ پ) طفره (۰/۲۵) ، درس ۱۱ (آن شب عزیز) ص ۸۹				
۴	اطوارهای (۰/۲۵) / هویدا (۰/۲۵) : درس ۱۶ (کباب غاز) ص ۱۳۸				
۵	گزینه «الف» درست است (۰/۲۵) // درس ۲ (مست و هشیار) ص ۱۹				
۶	«واو» ربط (پیوند) (۰/۲۵) : درس ۱ (شکر نعمت) ص ۱۲				
۷	حذف به قرینه لفظی (فعل است) (۰/۲۵) : درس ۷ (در حقیقت عشق) ص ۵۲				
۸	ممیز (۰/۲۵) : درس ۸ (از پاریز تا پاریس) ص ۶۵				
۹	هر مورد (۰/۲۵) ص ۷۴				
	<table> <tr> <td>قید صفت</td><td>صفت صفت</td></tr> <tr> <td>تقریباً</td><td>روشن</td></tr> </table>	قید صفت	صفت صفت	تقریباً	روشن
قید صفت	صفت صفت				
تقریباً	روشن				
۱۰	دو کوه هیزم بر دشت نهادند ، جهانی هم گروه نظاره شده [بودند] . (۰/۵) درس ۱۲ (گذر سیاوش از آتش) ص ۱۰۱				
۱۱	الف) بلندترین کوه روی زمین (۰/۲۵) ب) بدَل (۰/۲۵) - درس ۱۴ (سی مرغ و سیمرغ) - ص ۱۲۶				
۱۲	ترکیب وصفی : تاریک ترین لحظه ها (۰/۲۵) // ترکیب اضافی : عشق من / خندهٔ تو (۰/۲۵) ذکر یک مورد کافی است . درس ۱۷ (خندهٔ تو) ص ۱۵۰				
۱۳	نهاد : هشت جنت (۰/۲۵) // مسند : مرده ای (۰/۲۵) - درس ۱۴ (سی مرغ و سیمرغ) ص ۱۲۲				
۱۴	«رخ» : مفعول (۰/۲۵) - پسر : متمم (۰/۲۵) - درس ۱۲ (گذر سیاوش از آتش) - ص ۱۰۳				
ب	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی ، تاریخ ادبیات ، حفظ شعر) ۵ نمره				
۱۵	نان : نماد خوراکی ، غذا (۰/۲۵) - درس ۱۷ (خندهٔ تو) ص ۱۵۱				
۱۶	سیم : استعاره از برف (۰/۲۵) // آهن : استعاره از سنگ و صخره (۰/۲۵) درس ۵ (دماوندیه) ص ۳۶				
۱۷	مشبه : قهوه خانه (۰/۲۵) // مشبهٔ به : شرم (۰/۲۵) درس ۱۳ (خوان هشتم) ص ۱۰۹				
۱۸	الف) استعاره (بی دل / بی نشان) (۰/۲۵) درس ۱ (شکر نعمت) ص ۱۳ ب) تلمیح (۰/۲۵) درس ۳ (آزادی) ، ص ۲۷				
	«ادامهٔ پاسخ ها صفحهٔ دوم»				

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۶ عصر به افق تهران	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹		
دانش آموزان، از راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

۱۹	کنایه از انتظار بیهوده کشیدن است. (۰/۵) درس ۱۶ (کباب غاز) ص ۱۳۲
۲۰	الف) تشبیه (۰/۲۵) درس ۱۰ (فصل شکوفایی) ص ۸۵ ب) حس آمیزی (۰/۲۵) درس ۱۱ (آن شب عزیز) ص ۹۱ پ) جناس (۰/۲۵) درس ۱۴ (سی مرغ و سیمرغ) ص ۱۲۳ در قسمت «ب» آرایه «اسلوب معادله» اضافی است.
۲۱	گزینۀ «پ» سانتاماریا (۰/۲۵) درس ۱۱ (آن شب عزیز) ص ۹۳
۲۲	نادرست (۰/۲۵) درس ۹ (کویر) ص ۷۳
۲۳	الف) محمدعلی جمال زاده (۰/۲۵) درس ۱۶ (کباب غاز) ص ۱۳۹ ب) مولوی (۰/۲۵) درس ۶ (نی نامه) ص ۴۷
۲۴	الف) خورشید رفته است سر شب سراغ ماه (۰/۵) - درس ۱۱ (شکوه چشمان تو) ص ۹۶ ب) به سوی تو بود روی سجودم میهن ای میهن (۰/۵) - درس ۱۳ (خوان هشتم) ص ۱۱۷
پ	قلمرو فکری (درک مطلب، معنی نثر و نظم) ۸ نمره
۲۵	دانشمندان / شاعران و نویسندگان / خردمندان (۰/۲۵) : درس ۳ (آزادی) ص ۲۷
۲۶	دلآوری و پاکبازی شهدا و جانبازان (۰/۲۵) : درس ۱۱ (آن شب عزیز) ص ۹۵
۲۷	می خواهد بی تحرکی و سکوت مردم در مقابل استبداد را نشان دهد. (۰/۵) : درس ۵ (دماوندیه) ص ۳۴
۲۸	شانه خالی کردن از انجام وظایف / سپردن کار به افراد نالایق / مغرور شدن به توانایی های فردی (نوشتن دو مورد کافی است. (۰/۵) : درس ۱۶ (کباب غاز) ص ۱۴۱
۲۹	الف) وادی عشق (۰/۲۵) ب) وادی توحید (۰/۲۵) : درس ۱۴ (سی مرغ و سیمرغ) ص ۱۲۲ و ۱۲۳
۳۰	لطف و عنایت و بخشش خداوند (۰/۵) درس ۱ (شکر نعمت) ص ۱۳
۳۱	روایت کشته شدن رستم به دست برادرش شغاد. (۰/۵) درس ۱۳ (خوان هشتم) ص ۱۱۰
۳۲	رحمت خداوند که همانند باران است، شامل همه مخلوقات شده است (۰/۵) : درس ۱ (شکر نعمت) ص ۱۲
۳۳	کسی می تواند در مسیر عشق وارد شود که خودش را نادیده گرفته باشد (مغرور نباشد). (۰/۵) درس ۷ (در حقیقت عشق) ص ۵۳
۳۴	بسیار خوش حال شدم از این که متوجه شدید من آن تیربار را نابود کرده ام. (۰/۵) : درس ۱۱ (آن شب عزیز) ص ۹۲
۳۵	سرگرم نگاه کردن و بررسی این آفریده نادر (۰/۵) و موجود شگفت انگیز بودم که همسرم با حالت ترس و وحشت وارد (اتاق) شد. (۰/۵) : درس ۱۶ (کباب غاز) ص ۱۳۳
۳۶	مانند اژدهای خطرناک و زهردار حمله کن. (۰/۵) درس ۵ (دماوندیه) ص ۳۵
۳۷	هر کسی از روی حدس و گمان خود با من همراه شد. (۰/۵) : درس ۶ (نی نامه) ص ۴۶
۳۸	با صدایی لرزان و آوا و لحنی حماسی و همراه با غم و اندوه خواند. (۰/۵) درس ۱۳ (خوان هشتم) ص ۱۱۰
۳۹	زمانی که وارد وادی طلب شوی (۰/۵) هر لحظه رنج ها و سختی های زیادی را مشاهده خواهی کرد. (۰/۵) درس ۱۴ (سی مرغ و سیمرغ) ص ۱۲۲
	«همکاران عزیز! خدا قوت»